2011. május 17., kedd • LXIX. évfolyam • 114/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A törvénytelen sztrájktól sem riadnak vissza a rendvédelmi dolgozók

- Végsőkig elkeseredett az állomány a nyugdíjszabályok átalakítása miatt.
- Értelmetlen Lázár és Balsai alkotmánymódosítási indítványa. **Az ügy →4**

CÉGEKNEK A BOHÉM FESTŐ NEM AJÁNLOTT

Kultúra →14

Önkormányzati reform A Fidesz most már társulásra kötelezné a kistelepüléseket

Hivatal kétezer lakostól

Mezőgyánnak 1119 lakosa van FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

Lencsés Károly

„Az elmúlt húsz év során folyamatosan szűkült az önkormányzatok mozgástere, a helyi közszolgáltatások biztosítása egyre nagyobb erőfeszítéseket igényelt, a finanszírozás elnehezült.” Ezt állítja az új önkormányzati törvény előkészítését célzó, a múlt héten nyilvánosságra hozott munkaanyag. A dokumentum leszögezi: a rendszer alulfinanszírozottsága különösen 2002 és 2010 közt volt jelentős, mert ez idő alatt csaknem ezermilliárd forintot vettek ki a települések zsebéből.

Az egyik gond a rendkívül elaprózott településszerkezet. Több mint 1700 falu népessége nem éri el az ezer, de 119 kisközségé a száz főt sem, miközben elvileg mindenütt ugyanazokat a kötelező feladatokat kellene ellátni. A munkaanyag szerint az „önkormányzatokra rákényszerített, majd alulfinanszírozott” önkéntes társulások sem járultak hozzá a közszolgáltatások színvonalának javulásához, ezért más utat kell keresni. Meglepő módon: a társulásokét. Csak nem önként. „Sem politikai, sem szakmai szempontok nem indokolják a települések összevonását, ezért az önkormányzati rendszer strukturális problémájára a társulási rendszer erősítése lehet a megfelelő válasz”, olvasható az előterjesztésben.

„A közfeladatok újraértelmezése és újratelepítése nélkülözhetetlen eleme az önkormányzati rendszer megújulásának” – állítja a dokumentum. A települések feladatköre tehát szűkülne, s az oktatási intézmények épületeinek üzemeltetése mellett csupán a településüzemeltetésre, a településrendezésre és -fejlesztésre, a helyi adókra, a közfoglalkoztatásra, valamint a helyi sport- és kulturális ügyekre terjedne ki. A kevesebb feladatot sem képesek azonban mindenütt ellátni; a falvak számára az alapfokú egészségügyi ellátás, a közutak, közparkok fenntartása, a közvilágítás, a hulladékgyűjtés vagy a temetkezés feltételeinek megteremtése sem egyszerű dolog. Ezért a munkaanyag azt javasolja, hogy az optimális „üzemméret” kialakítása érdekében a kétezer főnél kisebb településeken szűnjék meg az önálló polgármesteri hivatal, s a társközségek ügyeit egyetlen egyesített hivatal intézze. Ma a lakosság száma a csaknem 3200-ból 2365 településen nem éri el a kétezret, és ez utóbbiakon legfeljebb hat-nyolcszáz – esetleg még ennél is kevesebb – egyesített hivatalt alakítanának ki. Körülbelül 1700 község azonban ma is körjegyzőség keretében működik, és ezek egy részében már ma sincs önálló polgármesteri hivatal.

A választott képviselő-testület – és a polgármester – mindenütt megmaradna, s a kisebb falvakban a megszűnő polgármesteri hivatal helyett néhány fős iroda létesülne. Vagyis: a helyi ügyeket továbbra is helyben intézhetnék, s a települési érdekek sem maradnának képviselet nélkül, tehát az önkormányzatiság elve – legalábbis látszólag – nem sérül. Kérdéses azonban, hogy a társközségek és a körzetközponti település viszonya miként alakul majd. Ez súlyos feszültségek forrása lehet, a Fidesz talán ezért is támadta hevesen az előző kormánynak a mostanihoz szinte kísértetiesen hasonlító – ugyancsak a polgármesteri hivatalok számának csökkentését és a társulási kötelezettség bevezetését célzó – elképzeléseit.

A koncepció szerint a megyei kormányhivataloknak otthont adó megyeszékhelyek igazgatási szerepe lényegesen nem változik. Új elem viszont a rendszerben, hogy körülbelül kétszáz járást alakítanának ki, amelyek székhelytelepülése alapvetően körzetközponti feladatokat látna el: többek között középiskolát tartana fenn, s bíróságot, rendőrséget, tűzoltóságot, okmányirodát és járási kormányhivatalt működtetne. Ám ezzel kapcsolatban kérdéses, hogy valóban létre akarnak-e hozni például újabb bíróságokat, rendőrkapitányságokat és hivatásos tűzoltóságokat, mert ezek száma ma jóval kevesebb, míg okmányirodából kétszáznál több van.

A munkaanyag a megyék szerepét illetően többféle elképzelést tartalmaz. Az egyik változat szerint csak reprezentatív feladatokat látnának el, de lehetséges, hogy a megyei intézmények fenntartása mellett jelentős szerepet kapnának területfejlesztési ügyekben is. *Navracsics Tibor* miniszterelnök-helyettes vasárnap viszont egy megyenapon kijelentette: „bevallott célunk az, hogy rehabilitáljuk a megyéket, oda helyezzük vissza az intézményeket, ahol a polgárok azt nyilvántartják, ahol a polgárok közösségi identitásának egy szelete megtalálható”. Így valószínű, hogy az utóbbi elképzelés áll közelebb a realitásokhoz.

ÖTÖDIK HASÁB

Kötelező

Az előző kormány tisztában volt az önkormányzati finanszírozási rendszer tarthatatlanságával, valamint azzal, hogy a települések bizonyos lélekszám alatt képtelenek minden feladatot ellátni azok közül, amelyek az idők folyamán valahogy rájuk hárultak. Erre próbálták kitalálni, tiszteletben tartva a települések önállóságát, hogy ha akarnak, társuljanak ezeknek a feladatoknak az ellátására. Ez lett a kistérségi szint. Kistérségekbe szerveződve lehetett megoldani például a szemétszállítást, közösen már működtetni lehetett iskolákat és így tovább. Ez a rendszer ráadásul valóban önkéntes volt, mert azt, aki nem így akarta működtetni valamely intézményét, nem büntették meg, nem vontak el tőle pénzt, megoldhatta úgy, ahogy addig vagy ahogy akarta. A társulásokat viszont pénzzel ösztönözték a közös feladatellátásra.

A Fidesznek nagyon-nagyon nem tetszett ez a rendszer. Az MSZP–SZDSZ-kormány így lett az ő olvasatukban az iskolák megszűnése miatt nemzetromboló és hazaáruló. Elképzelhetetlennek tartották, hogy esetleg kisbuszokkal is iskolába lehet szállítani a gyerekeket, és ugyanilyen elképzelhetetlennek – micsoda eretnek, káros gondolat, hová lesz így a tekintély! –, hogy esetleg a tanárok utazzanak buszokkal egy-egy órára a különböző települések iskolái között. A kistérségeket végül elsorvasztották. Az iskolák persze ettől még fenntarthatatlanokká váltak, és Hoffmann Rózsa szent döbbenettel nézi, hogy az iskola-újranyitási pénzalapra nem pályáznak a települések. Szóval: a helyzet tarthatatlan. Kezd is vele valamit a Fidesz: a kistérségek önkéntes társulása helyett most a kétezer fő alatti települések társulása jön. Kötelezően. Az biztos jobb lesz. *(A szerk.)*

Vélemény

Zalán Eszter a közel-keleti változásokat elemzi

Izrael kivárja az arab felbolydulás végét, pedig gesztusokat kellene tennie. →**11**

Orbán szakácsa

Tóth Ákos szerint az a baj, hogy ami igaz volt tegnap, hazugsággá válhat holnap. Ki éppen mit gondol. →**11**

A honvédelem viharos éve, botrányokkal, kevés pénzzel

Nemrégiben „személyes okokból” távozott viharosan a HM egyik helyettes államtitkára, most pedig három egykori vezérkari főnök „hagyja el” Hende Csaba minisztert. →**6**

Strauss-Kahn: „döbbent szomorúságban” a valutaalap

Az IMF francia vezérigazgatójának zavaros szexügye, esetleges távozása a szervezet élérő alkalmat adhat a Nemzetközi Valutaalap erőviszonyainak átrendezésére. →**7**

BERLIN DÁRDAIT ÜNNEPELTE

Dárdai Páltól, a Hertha középpályásától búcsúzott 77 ezer berlini szurkoló: a 35 évesen visszavonuló, klubrekorder labdarúgó 297 bajnoki mérkőzésen szerepelt az ősztől ismét első osztályú együttesben. →**19**

FOTÓ: MTI/EPA – RAINER JENSEN

9 770133 175029 11114